

AKTUELT OM SVAMPEBEKÆMPELSE I HVEDE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Det tørre vejr har hæmmet Septoria. Der er fundet en ny smitterace af gulrust, som angriber Kalmar.

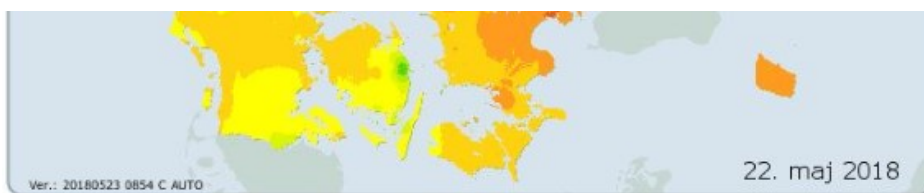
Der er som bekendt meget tørt mange steder, som det også fremgår af figur 1 nedenfor.

Mange steder har der ikke været nedbør siden vækststadium 31-32 (1-2 knæ udviklet) eller kun været en enkelt dag med nedbør. I få lokale områder med tordenbyger kan situationen være anderledes. I vækststadium 31-32 er det, som bliver til det 3. øverste blad, fremme og kan smittes med Septoria. Angrebene af Septoria er pt. også meget svage de fleste steder.

Optælling af dage med nedbør med henblik på bekæmpelse af Septoria starter i modtagelige sorter i vækststadium (31)-32, hvor 4 dage med nedbør udløser en bekæmpelse. I mindre modtagelige sorter (Sheriff, Creator) starter optællingen af dage med nedbør først fra vækststadium 37 (fanebladet synligt), og 5 dage med nedbør udløser en bekæmpelse.

Mange marker er nu omkring vækststadium 39 (fanebladet fuldt udviklet), hvilket oftest er det tidspunkt, hvor den første af den delte aksbehandling udføres og de største merudbytter for svampebekæmpelse opnås. De fleste steder er der dog pt. ikke behov for bekæmpelse af Septoria grundet det tørre vejr. Fokus er derfor pt. på behovet for bekæmpelse af gulrust.

Figur 1. Tørkeindeks. Kilde: DMI.

Gulrust

Gulrust trives bedst ved bladfugt og 5-10° C om natten og 15-25 °C om dagen. Der er behov for mindst 5-6 timers sammenhængende bladfugt for infektion, så nattedug alene er tilstrækkelig. Inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) for gulrust er ca. 170 graddage, dvs. hvis døgnets middeltemperatur er 17 grader, så er inkubationstiden ca. 10 dage ($170 : 17 = 10$).

Brunrust trives også i de nuværende varme vejr, men der er pt. ikke meldt om angreb og evt. angreb forventes i givet fald også først senere.

Aarhus Universitet (AU) har i år smittet forskellige hvedesorter med indsamlede smitteracer af gulrust fra 2017. Resultatet af 1. bedømmelse vil foreligge i midten af den kommende uge. Allerede nu kan AU dog oplyse, at der er fundet en ny smitterace, som især angriber Kalmar og Creator. Dette passer med, at der pt. er modtaget flest henvendelser om gulrustangreb i Kalmar. Næstfleste henvendelser om gulrustangreb er modtaget i Benchmark.

Den nye smitterace i Kalmar ser ikke ud til at angribe Benchmark, Pistoria, Graham og KWS Lili og ser kun ud til at forårsage svage angreb i Torp, Sheriff og Elixer. Indgrupperingen i tabel 1 er sket ud fra forekomst af andre smitteracer, som fortsat forekommer. Se den hidtidige indgruppering af sorternes modtagelighed i tabel 1.

Tabel 1. De mest udbredte hvedesorters modtagelighed over for svampesygdomme. Kalmar er siden blevet mere modtagelig for gulrust. (www.Sortinfo.dk)

Sort	Pct. af hvede-areal 2018	Bruttomer-udb. svampe 2015-17, hkg/ha, i alt 14 fs.	Meldug (0-3)*	Gulrust (0-3)*	Brunrust (0-3)*	Septoria (0-3)*	Hvede-bladplet (0-3)*	Aks fusarium (0-3)*
Benchmark	31,4	10,7	2	3	2	3	2	1
Torp	17,3	15,1	3	1	3	3	2	3
Sheriff	16,6	8,8	1	2	2	1	2	1
Kalmar	15,9	13,9	2	2	2	2	2	2
KWS Lili	4,9	17,0	0	2	3	2	1	2
Elixer	3,0	7,2	2	2	1	2	2	1
Graham	1,9	10,7	2	1	2	2	-	2
Pistoria	1,6	13,0	2	0	3	2	2	3
Creator	1,4	10,9	2	2	3	1	1	1

KWS								
Dacanto	0,9	11,4	3	1	1	3	2	2
Mariboss**	0,9	-	2	0	2	3	2	2

*0-3 skala, hvor 0 er ikke modtagelig, og 3 er meget modtagelig. For gulrust går skalaen til 4 (ekstrem modtagelig). ** = data for modtagelighed fra 2016. - = ingen data.

Billede 1. Angreb af gulrust i Kalmar i smitteforsøg ved AU, Flakkebjerg fotograferet 22. maj 2018 af Mogens S. Hovmøller, AU.

Billede 2. Benchmark smittet med gulrustsmitteracen fra Kalmar i smitteforsøg ved AU, Flakkebjerg fotograferet 22. maj 2018 af Mogens S. Hovmøller, AU. Benchmark er ikke modtagelig for denne smitterace, men er modtagelig for andre smitteracer.

Hvedebladplet

I nogle marker optræder angreb af hvedebladplet, som især er et problem ved forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning. I år er dog også set tilfælde af mere udbredte angreb i pløjede marker med planterester af hvede. Svampen trives ved bladfugt og høje temperaturer. Bekæmpelse anbefales ved over 25 procent angrebne planter.

Bekæmpelse

Der er fundet angreb af gulrust i Benchmark og Kalmar i de fleste områder. Creator er også modtagelig. I disse områder og sorter anbefales derfor en svampekæmpelse omkring vækststadium 39 (fanebladet udviklet). Til bekæmpelse anbefales midler med god effekt mod gulrust, men samtidig en vis effekt mod Septoria. Der anbefales omkring 0,4 l Bell eller 0,4 l Viverda + 0,5 l Ultimate S. Der kan grundet det lave smittetryk af Septoria også anvendes 0,4-

0,5 l Prosaro (indeholder 0,2-0,25 l Proline + 0,25-0,3 l Orius), hvor Prolinedelen har effekt mod hvedebladplet. Bumper kan også tilsættes Bell/Viverda ved meget hvedebladplet.

I sorterne Torp, Sheriff, KWS Lili, Elixer, Graham og Pistoria er der pt. stadig ingen eller kun få meldinger om gulrustangreb. I disse sorter vil evt. angreb af gulrust udvikle sig langsommere end i de øvrige sorter. Evt. bekæmpelse anbefales her trukket, og måske kan der her sættes på en enkelt behandling omkring skridning. Ved fund af gulrust i marken i sorterne anbefales dog fortsat en bekæmpelse.

Forhåbentlig kommer der snart nedbør, og situationen vil ændre sig. Strategien fremover vil bl.a. afhænge af nedbørsforholdene

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.
